Euroopan unionin
virallinen lehti

FI
L-sarja

2026/1551

10.7.2026

KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS (EU) 2026/1551,

annettu 9 päivänä heinäkuuta 2026,

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1789 soveltamissäännöistä siltä osin kuin on kyse Venäjän federaatiosta tai Valko-Venäjän tasavallasta peräisin olevia vetytoimituksia koskevien tarjousten sulkemisesta edelleen vetymarkkinoiden kehittämistä tukevan mekanismin ulkopuolelle

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon uusiutuvan kaasun, maakaasun ja vedyn sisämarkkinoista, asetusten (EU) N:o 1227/2011, (EU) 2017/1938, (EU) 2019/942 ja (EU) 2022/869 ja päätöksen (EU) 2017/684 muuttamisesta sekä asetuksen (EY) N:o 715/2009 kumoamisesta 13 päivänä kesäkuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1789 ([1]) ja erityisesti sen 54 artiklan 1 ja 2 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Komissio perusti vetymekanismin, jäljempänä ’mekanismi’, tukemaan asetuksen (EU) 2024/1789 52 artiklassa tarkoitettua vetymarkkinoiden kehittämistä, ja se on määrä toteuttaa Euroopan vetypankin ([2]) toiminnan yhteydessä. Mekanismi otettiin käyttöön heinäkuussa 2025. Mekanismin tavoitteena on lisätä vedyn kysynnän, tarjonnan, virtojen ja hintojen läpinäkyvyyttä. Se toimii koordinointiroolissa yhdistämällä, käsittelemällä ja asettamalla saataville uusiutuvan ja vähähiilisen vedyn ja vetyjohdannaisten kysyntää ja tarjontaa koskevia tietoja, joita ovat toimittaneet unioniin sijoittautuneet ostajat, energiayhteisön sopimuspuolet ja kotimaiset ja kansainväliset toimittajat. Mekanismi on toteutettava ja sen on toimittava unionin kilpailusääntöjen ja erityisesti Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 ja 102 artiklan mukaisesti.

(2) Vetytoimituksilla tarkoitetaan vedyn, myös nestemäisten orgaanisten vedynkantajien tai nestemäisen vedyn ja vetyjohdannaisten muodossa, mukaan lukien ammoniakki tai metanoli, myyntiä, myös jälleenmyyntiä asiakkaille ([3]).

(3) Venäjä ja Valko-Venäjä tuottavat merkittäviä määriä fossiilisiin polttoaineisiin perustuvaa vetyä ja sen johdannaisia (kuten ammoniakkia). Lisäksi on olemassa Venäjältä ja Valko-Venäjältä peräisin olevien uusiutuvan ja vähähiilisen vedyn ja vetyjohdannaisten merkittävää myynti- ja toimituspotentiaalia. Ei ole poissuljettua, että osa näistä vedyn ja vetyjohdannaisten määristä päätyisi vientiin, myös unioniin.

(4) Venäjän ja Valko-Venäjän energiatoimituksista saadut kokemukset ovat osoittaneet, että Venäjä on hyödyntänyt unionin riippuvuutta Venäjältä unioniin suuntautuvasta energian viennistä manipulointi- ja pakottamiskeinona. Venäjä on järjestelmällisesti väärinkäyttänyt riippuvuuksia unionin talouden ja taloudellisen turvallisuuden kustannuksella ja käyttänyt energiantoimitussuhteita unionissa sijaitsevien kumppaneiden kanssa manipuloidakseen markkinoita ja heikentääkseen unionin toimitusvarmuutta.

(5) On olemassa riski, että Venäjä ja Valko-Venäjä pyrkivät luomaan uusiutuvan ja vähähiilisen vedyn ja vetyjohdannaisten unioniin suuntautuvassa viennissä samankaltaisia liikesuhteita ja riippuvuuksia, joita voitaisiin käyttää markkinoiden manipulointiin.

([1]) EUVL L, 2024/1789, 15.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1789/oj.

([2]) Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle Euroopan vetypankista (COM(2023) 156 final), 16.3.2023.

([3]) Uusiutuvan kaasun, maakaasun ja vedyn sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä, direktiivin (EU) 2023/1791 muuttamisesta ja direktiivin 2009/73/EY kumoamisesta 13 päivänä kesäkuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2024/1788 2 artiklan 28 alakohta (EUVL L, 2024/1788, 15.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj).

(6) Jos Venäjältä tai Valko-Venäjältä peräisin olevien toimitusten tarjoaminen mekanismin kautta sallittaisiin, Venäjä ja Valko-Venäjä voisivat saada merkittävän jalansijan unionin markkinoilla, mikä helpottaisi pyrkimyksiä manipuloida kehittyviä vetymarkkinoita.

(7) Koska vetyä käyttävät usein suuret teollisuusasiakkaat ja koska vetymarkkinat ovat paljon vähemmän likvidit kuin maakaasumarkkinat, uusien toimitusriippuvuuksien luominen Venäjän tai Valko-Venäjän kanssa voisi antaa kyseisille maille mahdollisuuden jatkaa niiden unionia kohtaan harjoittamaa strategiaa, jossa ne pyrkivät vaarantamaan toimitusvarmuuden manipuloimalla markkinoita, keskeyttämällä toimitukset tai käyttämällä muulla tavoin energiatoimituksia aseena.

(8) Vaikka kyseiset riskit ovat olemassa pienissäkin osuuksissa kokonaismääristä, Venäjältä ja Valko-Venäjältä peräisin olevan vedyn toimitustarjousten kerääminen vetymarkkinoiden kehittämistä tukevan mekanismin kautta voisi kasvattaa merkittävästi Venäjän ja Valko-Venäjän roolia ja näkyvyyttä unionin vetymarkkinoilla. Tämä olisi vastoin unionin pyrkimyksiä poistaa asteittain riippuvuus Venäjältä tulevasta energiantuonnista ([4]) ja välttää uudet riippuvuudet kyseisten maiden energiatoimituksista ([5]).

(9) Komissio hyväksyi 22 päivänä heinäkuuta 2025 täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2025/1486 ([6]), jolla se jätti Venäjältä ja Valko-Venäjältä peräisin olevia vetytoimituksia koskevat tarjoukset mekanismin välityksellä kerättävien tarjousten ulkopuolelle yhden vuoden ajaksi.

(10) Kun otetaan huomioon vallitseva geopoliittinen tilanne sekä Venäjältä ja Valko-Venäjältä tulevista energiatoimituksista edelleen aiheutuvat riskit, on tarpeen jatkaa Venäjältä tai Valko-Venäjältä peräisin olevia vetytoimituksia koskevien tarjousten tilapäistä jättämistä mekanismin ulkopuolelle unionin keskeisten turvallisuusetujen ja toimitusvarmuuden suojaamiseksi.

(11) Tilapäisen ulkopuolelle jättämisen jatkaminen ei häiritsisi perusteettomasti vedyn sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa eikä heikentäisi unionin tai yksittäisen jäsenvaltion toimitusvarmuutta erityisesti siksi, että unionin vetymarkkinat ovat edelleen kehittymässä ja toimitukset Venäjältä ja Valko-Venäjältä ovat hyvin rajallisia. Lisäksi tilapäisen ulkopuolelle jättämisen jatkaminen on energiayhteisvastuun periaatteen ([7]) mukaista, koska se toteutetaan mekanismin osalta unionin edun mukaisesti ilman aiheettomia vaikutuksia jäsenvaltioiden tai niiden talouden toimijoiden oikeuksiin käydä kauppaa vedyllä, mukaan lukien uusiutuva ja vähähiilinen vety, ja vetyjohdannaisilla vapaaehtoisen mekanismin ulkopuolisten kolmansien maiden kanssa. Tämä päätös tehdään myös niiden oikeuksien ja velvollisuuksien mukaisesti, joita unionilla tai jäsenvaltioilla on suhteessa kolmansiin maihin.

(12) Komissio on asetuksen (EU) 2024/1789 54 artiklan 2 kohdan mukaisesti ilmoittanut arviostaan asianmukaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle ja voi ehdottaa tämän päätöksen uusimista, jos se on perusteltua, myös toimenpiteen mukauttamiseksi muihin unionin politiikkoihin, kuten RePowerEU-etenemissuunnitelmaan ([8]), jolla pyritään edistämään unionin riippumattomuutta Venäjän energiasta toimenpiteillä, joilla tuetaan kaasulla, ydinmateriaaleilla ja öljyllä tuotettavan energian tuonnin asteittaista lopettamista, jotta voidaan vähentää energiatoimitusten aseena käyttämisen riskiä, sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) 2026/261 ([9]),

([4]) Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – REPowerEU-suunnitelma (COM(2022) 230 final), 18.5.2022.

([5]) Asetuksen (EU) 2024/1789 johdanto-osan 71 kappale.

([6]) Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2025/1486, annettu 22 päivänä heinäkuuta 2025, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1789 soveltamissäännöistä siltä osin kuin on kyse Venäjän federaatiosta tai Valko-Venäjältä peräisin olevia vetytoimituksia koskevien tarjousten jättämisestä tilapäisesti vetymarkkinoiden kehittämistä tukevan mekanismin välityksellä kerättävien tarjousten ulkopuolelle (EUVL L, 2025/1486, 23.7.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/1486/oj).

([7]) Ks. unionin tuomioistuimen tuomio 15.7.2021, Saksa v. Puola, C-848/19 P, ECLI:EU:C:2021:598, 71 kohta.

([8]) Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle Etenemissuunnitelma Venäjän tuontienergiasta irtautumiseksi (COM(2025) 440 final/2), 12.5.2025.

([9]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2026/261, annettu 26 päivänä tammikuuta 2026, venäläisen maakaasun tuonnin vaiheittaisesta lopettamisesta sekä venäläisen öljyn tuonnin vaiheittaisen lopettamisen valmistelusta, mahdollisten energiariippuvuuksien seurannan parantamisesta ja asetuksen (EU) 2017/1938 muuttamisesta (EUVL L, 2026/261, 2.2.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2026/261/oj).

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Jätetään Venäjän federaatiosta tai Valko-Venäjän tasavallasta peräisin olevia vetytoimituksia koskevat tarjoukset vetymarkkinoiden kehittämistä tukevan mekanismin ulkopuolelle 30 päivään heinäkuuta 2027 asti.

2 artikla

Tämä päätös tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä 9 päivänä heinäkuuta 2026.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Ursula VON DER LEYEN